

Suvestinė redakcija nuo 2017-12-15

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [156-7080](#), i. k. 109106ANUTA0003-260

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
N U T A R I M A S**

DĖL BALANSAVIMO ENERGIJOS KAINOS REGULIAVIMO TVARKOS APRAŠO

2009 m. gruodžio 28 d. Nr. O3-260

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#); 2004, Nr. [107-3964](#); 2009, Nr. [10-353](#), Nr. [38-1437](#)) 42 straipsnio 1 dalimi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti Balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. Nustatyti, kad Balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašas įsigalioja nuo 2010 m. sausio 1 d.
3. Pripažinti netekusiu galios nuo 2010 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2002 m. gruodžio 23 d. nutarimą Nr. 135 „Dėl balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos“ (Žin., 2003, Nr. [3-103](#)).

L. E. KOMISIJOS PIRMININKO PAREIGAS

DANAS JANULIONIS

PATVIRTINTA
 Valstybinės kainų ir energetikos
 kontrolės komisijos
 2009 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. O3-260
 (Valstybinės kainų ir energetikos
 kontrolės komisijos
 2017 m. gruodžio 14 d. nutarimo Nr. O3E-591
 redakcija)

BALANSAVIMO ENERGIJOS KAINOS REGULIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

TAR pastaba. Aprašas įsigalioja 2018-01-01.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja kainos, už kurią balansavimo energijos tiekėjas perka arba parduoda balansavimo energiją perdavimo sistemos operatoriui (toliau – balansavimo energijos kaina), nustatymą bei administravimo mokesčio, kurį privalo sumokėti balansavimo energijos tiekėjai už pirktą ir parduotą balansavimo energiją, nustatymą.

2. Aprašo tikslas – nustatyti skaidrius, objektyvius ir nediskriminuojančius balansavimo energijos kainos nustatymo principus, taikomus visiems rinkos dalyviams.

3. Aprašas taikomas perdavimo sistemos operatoriui (toliau – PSO) ir balansavimo energijos tiekėjams, veikiantiems Lietuvos Respublikoje.

4. Apraše nustatyta tvarka netaikoma nustatant balansavimo energijos, kuria PSO prekiauja su kitų šalių perdavimo sistemų operatoriais, kainą.

5. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Prekybos elektros energija taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-244 „Dėl Prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prekybos elektros energija taisyklės).

6. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir Prekybos elektros energija taisyklėse.

II SKYRIUS BALANSAVIMO ENERGIJOS KAINA

7. PSO, apskaičiuodamas balansavimo energijos kainą, vertina Baltijos valstybių bendrą balanso nuokrypį.

8. Kiekvienos valandos balansavimo energijos kaina yra apskaičiuojama:

8.1. kai Baltijos valstybių elektros energetikos sistemų balanso nuokrypis yra neigiamas bei kai elektros energijos reguliavimo rinkoje buvo perkama reguliavimo energija ir (arba) iš kitų, ne Baltijos valstybių, PSO balansavimo energija – kaip tos valandos elektros energijos reguliavimo rinkos kainos ir balansavimo energijos kainos dedamosios, kuri skirta kompensuoti skirtumą tarp PSO faktinių sąnaudų ir pajamų, susijusių su Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balanso valdymu, ir kuri užtikrina, kad PSO pajamos būtų lygios sąnaudoms (toliau – tikslinė komponentė), suma:

$$BK_i = RK_i + TK_n \quad (1)$$

čia:

i – elektros energijos gamybos ir vartojimo valanda, per kurią buvo perkama ar parduodama reguliavimo ir (ar) balansavimo energija;

BK_i – balansavimo energijos kaina i valandą, Eur/MWh;

RK_i – elektros energijos reguliavimo rinkos kaina i valandą, Eur/MWh, nustatoma vadovaujantis Prekybos elektros energija taisyklių nuostatomis;

n – valandų skaičius per elektros energijos rinkos balanso laikotarpį;

TK_n – elektros energijos rinkos balanso laikotarpiui taikoma tikslinė komponentė, Eur/MWh. Nustatoma tikslinė komponentė yra vienoda visose Baltijos šalyse.

8.2. kai Baltijos valstybių elektros energetikos sistemų balanso nuokrypis yra teigiamas bei kai elektros energijos reguliavimo rinkoje buvo parduodama reguliavimo energija ir (arba) kitų, ne Baltijos valstybių, PSO balansavimo energija – kaip tos valandos elektros energijos reguliavimo rinkos kainos ir tikslinės komponentės skirtumas:

$$BK_i = RK_i - TK_n \quad (2)$$

8.3. kai elektros energijos reguliavimo rinkoje nebuvo parduodama arba perkama reguliavimo energija ir (arba) kitų, ne Baltijos valstybių, PSO – balansavimo energija – kaip tos valandos elektros energijos kaina kitos paros elektros biržoje.

9. Elektros energijos rinkos balanso laikotarpiui taikoma tikslinė komponentė yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$TK_n = \frac{\sum_{i=0}^n ((BPk_i + RPK_i) * RK_i + BOK_i) - \sum_{i=0}^n ((BPa_i + RPa_i) * RK_i + BOa_i)}{|\sum_{i=0}^n (BPk_i - BPa_i)|} \quad (3)$$

čia:

BPk_i – Baltijos valstybių PSO iš balansavimo energijos tiekėjų pirktos balansavimo energijos suminis kiekis per i valandą, MWh;

RPk_i – Baltijos valstybių PSO pirktos reguliavimo energijos, skirtos Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, suminis kiekis per i valandą, MWh;

BOK_i – Baltijos valstybių PSO iš kitų, ne Baltijos, valstybių, PSO pirktos balansavimo energijos, skirtos Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, sąnaudos per i valandą, EUR;

BPa_i – Baltijos valstybių PSO balansavimo energijos tiekėjams parduotos balansavimo energijos suminis kiekis per i valandą, MWh;

RPa_i – Baltijos valstybių PSO parduotos reguliavimo energijos, skirtos Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, suminis kiekis per i valandą, MWh;

BOa_i – Baltijos valstybių PSO kitų, ne Baltijos valstybių, PSO parduotos balansavimo energijos, skirtos Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, pajamos per i valandą, EUR.

III SKYRIUS ADMINISTRAVIMO MOKESTIS

10. Balansavimo energijos tiekėjai už pirktą ir parduotą balansavimo energiją moka PSO administravimo mokestį, kuris yra skirtas PSO patiriamoms veiklos sąnaudoms, priskiriamoms balansavimo paslaugai, padengti. PSO veiklos sąnaudos priskiriamos balansavimo paslaugai pagal PSO Reguliavimo apskaitos sistemos aprašą, parengtą vadovaujantis Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2014 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. O3-112 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, nuostatomis.

11. Administravimo mokestis apskaičiuojamas ateinantiems kalendoriniams metams pagal formulę:

$$Adm_t = \frac{BVS_t + BVSk_t}{\Sigma BP_{LT}} \quad (4)$$

čia:

t – ateinantys kalendoriniai metai;

Adm_t – administravimo mokestis PSO patiriamoms veiklos sąnaudoms, priskiriamoms balansavimo paslaugai padengti, Eur/MWh;

BVS_t – planuojamos ateinančių kalendorinių metų PSO veiklos sąnaudos, priskiriamos balansavimo paslaugai, Eur;

$BVSk_t$ – PSO metinių veiklos sąnaudų, priskirtų balansavimo paslaugai, korekcija, apskaičiuojama kaip skirtumas tarp $t-2$ metais faktinių PSO patirtų veiklos sąnaudų, priskirtų balansavimo paslaugai bei faktinių administravimo mokesčio pajamų, Eur;

BP_{LT} – PSO t metais planuojamas pirkti ir parduoti balansavimo energijos iš balansavimo energijos tiekėjų suminis kiekis per metus, MWh.

12. Metinių veiklos sąnaudų, priskirtų balansavimo paslaugai, korekcija apskaičiuojama pagal formulę:

$$BVSk_t = BV Sf_{t-2} - AMP f_{t-2} \quad (5)$$

čia:

$BV Sf_{t-2}$ – faktinės praėjusių kalendorinių metų PSO veiklos sąnaudos, priskiriamos balansavimo paslaugai, Eur;

$AMP f_{t-2}$ – faktinės praėjusių kalendorinių metų PSO administravimo mokesčio pajamos, Eur.

13. Pirmais dvejais administravimo mokesčio taikymo metais taikomas administravimo mokestis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$Adm_t = \frac{BVS_t}{\Sigma BP_{LT}} \quad (6)$$

14. Administravimo mokestis ateinantiems kalendoriniams metams paskelbiamas viešai PSO interneto svetainėje ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 1 d.

15. Pasibaigus ketvirčiui, per 20 darbo dienų PSO viešai savo interneto svetainėje paskelbia informaciją apie per ketvirtį faktiškai patirtas veiklos sąnaudas, priskirtas balansavimo paslaugai.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Pasibaigus elektros energijos rinkos balanso laikotarpiui, per 20 kalendorinių dienų PSO viešai paskelbia agreguotą informaciją apie elektros energijos rinkos balanso laikotarpiu patirtus kaštus ir gautas pajamas, susijusias su balansavimo ir reguliavimo energijos prekyba. PSO skelbia ne mažiau nei 24 praėjusių elektros energijos rinkos balanso laikotarpių duomenis.

17. PSO ir balansavimo energijos tiekėjai, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3E-591](#), 2017-12-14, paskelbta TAR 2017-12-14, i. k. 2017-20142

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-591](#), 2017-12-14, paskelbta TAR 2017-12-14, i. k. 2017-20142

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. gruodžio 28 d. nutarimo Nr. O3-260 „Dėl Balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašo“ pakeitimo